Ч. 113 (14.362). Львів, субота 23. травня 1936. Вплатова оплачена гуртом. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. щадн. 504.060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. Друкарні: 221-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Загроза війни в Европі?

Виїзд марш. Бадолія до Европи.

АДІС АБЕБА, 22. 5. Райтер. Маршал Бадоліо відлетів учора до Італії на кілька днів; заступатиме його марш. Ґраціяні. **Правдоподібно марш. Бадоліо залишиться в Европі, доки не мине загроза війни в Европі з огляду на санкції.** Мусоліні хоче мати його при собі як дорадника.

АДІС АБЕБА, 22. 5. Стефані. Марш. Ґраціяні прилетів тримоторовим літаком з Гаррару в товаристві ген. Бандза; негайно відбув з марш. Бадолію довшу розмову.

Крім того приїхали до Адіс Абеби б. італ. посол гр. Вінчі та урядовці „Італ. Банку“ для студій над валютною системою Абісинії.

РИМ, 22. 5. Авас. Марш. Бадоліо приїхав на лікування. Не будуть його витати як переможця, бо не буде з ним військ, з якими він осягнув перемогу.

АСМАРА, 22. 5. Стефані. Приїхав літаком марш. Бадоліо; влада й населення повитали його оваційно. За кілька днів він відїде до Італії.

Уряд незалежної Абісинії.

ЛЬОНДОН, 22. 5. ПАТ. В „Таймсі“ появився отвертий лист посла Абісинії д-ра Мартіна з закликом підпомагати **абісинський уряд, створений у незанятій італійцями західній частині Абісинії.** Посол пише, що не може подати місця осідку цього уряду, ані його складу, бо наражав би його на бомбардування й газові атаки. Цей уряд — пише д-р Мартін — працює за посередництвом цісаря. Незабаром має він дістати санітарну поміч; дістануть її й тисячі збігців, які втікли на захід після того, як італійці заняли Адіс Абебу. Новий уряд Абісинії не зважаючи на нечувану перевагу збройних італійських сил, буде боронити дальше територію, що є під його владою і має надію, що самостійна частина Абісинії буде користати з такої самої підмоги й прихильности В. Британії, з якої користала тому 75 літ італійська ірридента. Більше, як колинебудь — пише д-р Мартін — треба нам фінансової помочі від бритійського громадянства.

ЧИ АНГЛІЯ ЙОГО ВИЗНАЄ?

ЛЬОНДОН, 22. 5. ПАТ. На запит одного посла, чи в Горе є якийсь абіс. уряд і чи В. Британія його визнає, мін. Іден відповів, що — наскільки йому відомо — брит. консуль є в контакті з якоюсь абіс. владою, що намагається утримати лад в околиці, якої італійці ще не заняли.

ІТАЛ. ВІЙСЬКА ПОСУВАЮТЬСЯ.

ЛЬОНДОН, 22. 5. Райтер. Італійці заняли місто Дебра-Маркос, тепер можуть опанувати цілу провінцію Ґоджам.

ДОМАГАЮТЬСЯ ВІДКЛИКАННЯ ЧУЖИХ ВІЙСЬК.

ЛЬОНДОН, 22. 5. ПАТ. Як подає „Таймс“ італ. уряд звернув увагу британському, щоби він забрав з Адіс Абеби відділ індусів, що від 1935 р стережуть посольства; італійці годяться, щоби залишилися лише дрібні англ. частини під командою старшини. Так само Франція мала б евакуувати залогу з Діредауа, залишаючи лише 20 аскарів у Адіс Абебі.

МУСОЛІНІ ДОСМЕРТНИМ ГОЛОВОЮ ІТАЛ. УРЯДУ?

ПАРИЖ, 22. 5. ПАТ. Як подає „Матен“, в Італії задумують змінити конституцію; м. ін. Мусоліні став би досмертним головою уряду.

Воєнні санкції.

ЛЬОНДОН, 22. 5. ПАТ. На запит ліберала Мендера, чи брит. уряд думає приступити до протиіталійських санкцій, прем. Болдуін відповів, що Англія не почне ніякої акції на власну руку.

ЗАЯВА БРИТ. ПРЕМІЄРА.

ЛЬОНДОН, 22. 5. ПАТ. Один з послів запитав, чи уряд думає заявити, що італійське втручування до Єгипту чи Палестини було б недопустиме.

Прем. Болдуін відповів, що знимаючи протекторат з Єгипту брит. уряд заявив 1922 р., що не дозволить ніякій державі вмішуватися до справ Єгипту і готов боронити його всіми своїми збройними силами. За оборону Палестини брит. уряд є відповідальний на основі ліґового мандату і свої зобовязання виповнить.

Палата послів приняла заяву з вдоволенням.

ЛЬОПЕЗ „СИПЛЕ“.

ЛЬОНДОН, 22. 5. ПАТ. Як подає тутешня преса, герой афери з кулями дум-дум Льопез направду зовется Генрих Льоренс-Боренштайн і є з професії артистом з варієте. Він жаліється, що італійці не заплатили йому за його „працю“, тому він їх „сипле“ і зложив у цій справі зізнання в інтеліджєнс сервіс.

„Дейлі Експрес“ подає, що Льопез був замішаний 1929 р. до справи листа Зінoвєва, опісля відіграв якусь ролю в Болівії.

ПОЛІЦІЯ ШУКАЄ ЗА ЛЬОПЕЗОМ.

ЛЬОНДОН, 22. 5. ПАТ. Сер Саймов заявив у палаті громад, що невідомо, чи Льопез є брит. громадянином. Поліція шукає його і як треба буде, унеможливить його діяльність.

Анґльо-італійське відпруження.

ЛЬОНДОН, 22. 5. ПАТ. Бельгійський король несподівано виїхав інкоґніто до Анґлії на гольфові змагання. Паризький „Ле Журналь“ припускає, що він підіймається посередництва в акції між Анґлією та Італією; в обох краях — мовляв — є тенденція до згоди. Німецькі круги ставляться до тих поголосок скептично.

СЕРЕДЗЕМНОМОРСЬКЕ ПОРОЗУМІННЯ

ЛЬОНДОН, 22. 5. ПАТ. Мін. Іден заявив у палаті громад, що порозуміння між ген. штабами деяких середземноморських держав для спільної оборони на випадок італ. нападу обовязує дальше; нових розмов у цій справі не передбачує.

МАНЕВРИ В ЄГИПТІ.

ЛЯ ВАЛЄТА (МАЛЬТА), 22. 5. ПАТ. 9 брит. контрторпедовців відплило до Олександрії на маневри морського летунства.

Араби грозять саботажами.

Єрусалим відтятий від світа.

ЄРУСАЛИМ, 22. 5. ПАТ. Портові носії з Яффи загрозили, що як до 24-ох годин влада не заборонить виладовувати пароплави у пристані в Тель-Авіві, почнуться там саботажні акти. Військова охорона важніших місць, м. ін. пошти і кабльових теренів скріплена.

Телефонічний звязок Єрусалиму з Яффою та Каїром перерваний.

КАЇРО, 22. 5. ПАТ. Один курінь брит. військ вирушив учора до Палестини.

ЄРУСАЛИМ, 22. 5. ПАТ. Дотепер арештували 814-х арабів та 53-ох жидів.

Проблєма оборони Польщі.

Львів, 22. травня 1936

Питання про скріплену оборону польської держави у військовому розумінні виринуло вже підчас останньої сесії, і то незалежно від військового буджету. Нічого й дивуватись: треба тільки подивитись довкола, що діється у ближчих і дальших сусідів, щоб признати правду керманичам польської держави та всім польським патріотам, що вони мають підставу журитися. І річ не тільки у зброєневих перегонах, в яких ніяка держава, та ще й у такому геополітичному положенні як Польща, залишитись позаду не може. Річ ще важніша у міжнародній ситуації, якої найсуттєвіший момент той, що французькі змагання втримати свою гегемонію на европейському суходолі війшлись зі змаганнями Совітів. До яких диво̀глядів довело це на практиці, вказують на це відносини на Закарпатті і Словаччині, де совітські старшини поводяться наче сірі гуси на власному смітнику, будують аеродроми, мають нагляд над стратегічними автострадами, словом, виступають у характері гарантів правопорядку у Середній Европі та жандармів супроти Мадярщини, Німеччини і — Польщі.

Тому проблєма оборони стала для Польщі справою державної екзистенції. Але й не тільки тому. До небезпеки зовнішнього характеру, якої далеко не вичерпує кілька побіжних вищенаведених уваг, доходить ще небезпека, яку криють у собі внутрішні політичні відносини у Польщі. Роковини смерти Йосифа Пілсудського дають вже змогу глянути з перспективи на те потрясення, що його заподіяла у польських відносинах відсутність творця не тільки режіму, але й — держави. З одного боку показалося, що нова конституція з відкиненням політ. течій, як реґуляторів публичних справ, та ще більше виборча ординація і пристосована до неї внутрішня орґанізація парляментарних палат не витримують проби життя, з другого боку виявилось, що істнують течії, які не фіґурують навіть в орґанізаційній номенклятурі формально істнуючих партій, та які проте шукають доріг для свого вияву. В той спосіб поруч із давньою боротьбою опозиц. польських партій проти режіму виникли гострі суперечки в нутрі самого санаційного табору, що втратив навіть формальну одноцілість (розвязання ББ). Одночасно появився на овиді третій чинник за мішання, який — хоч і завжди раніш істнував — виступив тепер з небувалою нахальністю, користаючи з господарської кризи та згаданої боротьби за устрій і владу внутрі польського табору. Цей чинник — це комуністи, які за 10 останніх місяців від часу 7-го конґресу III. Інтернаціоналу, що поручив нову тактику „спільних фронтів“, зуміли вселитися проляснутись до лівих леґальних партій і робітничих верств, що знаходяться вже й на масові виступи

Очевидно, що політична ідилля не панує ні в одній державі і ні одна держава не є сьогодні свобідна від найповажніших клопотів зовнішнього характеру. Але тут доходить ще одна трудність: господарська кріза, боротьба за рівновагу буджету, боротьба за валюту. У цій ситуації міністер фінансів мусить мати на увазі не тільки фіскальний апарат і господарку поодиноких ресортів, але й соціальні справи, від яких залежать у великій мірі справи політичні ((зріст комунізму), — та вимоги військових кол. Вже в одній із попередніх статтей на польські теми звернули ми увагу, що акція проти безробіття (урухомлення фабричних та приладних робіт) ітиме у звязку з питанням оборони держави, себто ці обидві справи будуть получені. Міністер Квятковський, залишаючись на свому становищі і керманича фінансового ресорту і віцепреміера, угадив — видно — з ким слід ці справи і найшов відповідні фонди. А проте взагалі остання зміна кабінету прийшла, як це вже сьогодні ясно показується, у тісному звязку з усіми цими справами, що разом складаються на проблєму оборони держави.

Присутність на першому засіданні нової ради міністрів — уперше взагалі — ген. Ридза Сьміґлого та оноді́шня заява преміера Складковського не залишають ніякого сумніву, що тут уже річ не йде про більше чи менше анґажування військового чинника, зацікавленого в актуальній праці уряду, а просто у бажанні безпосередньо встрявати, безпосередньо вирішувати справи, від яких залежить нині оборонна здатність держави. Заявляє це без ніяких обиняків „Курієр Поранни" і ні один польський часопис цього твердження не опрокинув. І сам генеральний інспектор армії і новий премієр підкреслюють потребу боротьби з безробіттям. Десигнування на становище міністра суспільної опіки б. преміера Косцялковського має надати тому ресортові більшого авторитету. Одночасно новий премієр зазначує, що „з приказу Сьміґлого йде на патрулю" та що ті неприятелі, яких матиме перед собою, це „безробіття, це брак згоди серед нас, це охота критикувати всіх, це ціла низка справ, що їх треба буде поборювати".

Якими способами буде новий уряд поборювати тих ворогів та кого ще виразно до ряду ворогів зарахує — це вже довші покажеться. Покищо ведеться на ці теми пресова дискусія, у якій — буває — обидві сторони мають правду. І так напр. останній „Роботнік", навязуючи до найактуальнішої проблєми оборони держави, впевняє, що передумовою скріплення оборонної здатности є санація внутрішних політичних відносин, яка з черги може опертись лише на зміні виборчої ординації та на нових чесних виборах. Слушно теж звертає „Роботнік" увагу, що сам церемоніял, в якім вся нова рада міністрів привітала генерального інспектора армії перед входом до колишньої наміснику́вської палати, і сама заява ген. Складковського — це по суті „заперечення фундаментальної тези нової конституції", це та несподіванка, якої не передбачили автори нової конституції, що не брали під увагу такого можливого чинника авторитету. З другого боку слушність має теж ненависна „Роботнікові" „Ґазета Польска", яка у вчорашньому числі, у передовій статті п. Медзінського, гостро виступає проти „пакту неаґресії" ППС з комуністами (від активного й позитивного спільного фронту з комуністами ППС офіціяльно відмовилась) і проти всякої керенщини, що промощує комунізмові дорогу.

Таким робом новий уряд, який має повне довіря найвищого сьогодні у Польщі і вирішного чинника, має перед собою велитенське поле праці і завдання справді нелегке. Його перша й найголовніша мета — скріпити оборонну здатність польської держави. Нам здається, що і наладнання внутрішньо-польських відносин і нахідка фондів на речі, звязані з обороною держави і ліквідація безробіття, все це ще справи не вичерпує. Нам здається, що неможливе казати про справжню оборонну силу держави без попередньої позитивної полагоди національної проблєми, без попереднього задовольнення слушних і справедливих вимог того народу, який компактною кількамільоновою масою заселює довгий на кількасот кільометрів пояс на кордоні трьох сусідніх держав, маючи по тому боці кордону всіх трьох держав — власних земляків. Нам здається теж, що й успішна боротьба з останньою загрозою — розкладовим комунізмом — неможлива без активної підтримки українського національного колективу, та що з черги ця підтримка матиме рішальну вартість тільки тоді, коли український національний колектив у Польщі буде скріплений. Вже у найближчому часі мабуть переконаємось, чи новий уряд має зрозуміння цих правд, в якій мірі та з якими для нас практичними наслідками.

При постелі недужої Европи.

В московських „Ізвєстіях" Дм. Бухарцев написав статтю, в якій звертає увагу на книжку Екгарда Вехтера „Ам Кранкенбет дес Абендляндес", що появилася недавно в Берліні і заслугує на увагу через те, що її автором є визначний урядовий публіцист, укритий під псевдонімом Вехтера. Автор аналізує подрібно відношення Німеччини до Анґлії, Франції, Італії та Бельгії.

Ціла Европа, каже він, нездужає воєнною горячкою, тільки Німеччина є островом миру і хоче органічно забезпечити мир. Миролюбивість Німеччини посувається так далеко, що не противиться військовим союзам і умовам поодиноких держав. Гітлер хоче відреставрувати Европу, подає руку Франції, щоб із Німеччини створити башту проти азійського варварства та большевицького терору. Одначе цього історичного завдання не може виконати, бо західні сусіди змовляються проти неї замісць помагати. Франція, без огляду на те, хто нею править, веде політику Рішеліє, що намагається знищити німецьку державу. Тепер Франція хоче знищити Німеччину успіхом большевицького хаосу. Анґлія боїться відродження і зміцнення Німеччини як невигідного конкурента. Вехтер признає явно, що динамічні сили сучасної Німеччини мусять попасти в конфлікт з анґлійськими інтересами та що анґльо-німецька приязнь дуже проблематична.

Більше неприхильне становище займає автор супроти Італії. Італія належить до тих держав, що виявляє найменше зрозуміння для німецької держави і бажань німецького народу. Ненависть італійського фашизму до всього німецького автор пояснює „комплексом нерівновартости" італійців, що походять з муринів а вмовляють у себе, що є потомками старинних римлян. Випливає з цього манія великости, що чорною ниткою тягнеться крізь цілу фашистівську політику.

З того всього автор приходить до висновку, що ніхто в Европі не хоче розуміти, що Німеччина має історичну місію обєднати Европу, навпаки всі держави звертаються проти неї. Хора Европа боїться динамічного розвитку Німеччини і тому старається звязати її низкою військових пактів і союзів. Европейські держави всіми силами стараються недопустити до того, щоб Німеччина поширилась на схід. Хора Европа боїться всяких потрясень, тому не бажає собі війни. Тому кожна держава, що хоче війни, грається з нею і може вимогти великі вимоги (Японія, Італія).

Вкінці Бухарцев думає, що Вехтер говорить про те, що є основою німецької заграничної політики. Німеччина хоче осягнути гегемонію в Европі. Здійснюючи свої великі пляни, Німеччина попаде в конфлікт не тільки з Францією та Італією, але й з Анґлією. (К. Ц.)

о. О. ПРИСТАЙ. 28

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

У великих африканських містах процвітала від століть також торгівля живим товаром — людьми. Американські власники просторих пшеничних ланів і бурякових, бавовняних, кавових та інших плянтацій приїздили сюди або посилали своїх аґентів, щоб купити собі муринів. Їх продавали їм у неволю самі муринські князі і начальники племен за горілку, зброю і ріжні безвартісні цяцьки. Ці африканські деспоти, що панували над своїми племенами, часто вели між собою завзяті війни. А при тій нагоді брали в полон молодих і здорових підданих свого противника. Цих полонених продавали потім анґлійським, еспанським і портуґальським торговцям невільників, що кораблями перевозили бідних негрів до далекої Америки. Іноді такий муринський князь не щадив навіть власних підданих і запроторював їх у неволю, щоб тільки дістати за них від білих людей рум, рушниці, кулі і т. п.

В який спосіб повстала торгівля неграми?

Анґлія мала вже в XVI. ст. багато кольоній по всіх знаних тоді частинах світу, а в них своїх осадників, що захопивши там великі земельні простори, управляли бавовну, риж, цукрову трощу, випасали величезні стада худоби або були власники копалень золота, срібла, міди й інших металів. Ці анґлійські осадники в кольоніях потребували чимало робітників, а їх не було там під рукою, тому й почали шукати за ними по світі. Врешті знайшли їх в Африці і звідтіля спроваджували собі муринів, що працювали тільки за їжу й одежу.

В 1606. р. засновалося в Льондоні кольонізаційне товариство „Вірджінія Компанія", що постановило заселити великі й порожні простори в північно-американському стейті Вірджінія. Туди стали еміґрувати здебільшого ріжні пройдисвіти й очайдухи-авантюрники, що хотіли скористати зі сприятливої нагоди. Анґлійський уряд давав безплатно кожному поселенцеві 300 акрів землі, а крім того господарське знаряддя і на перший рік поміч у грошах та насіння на засів. Однак ці кольоністи воліли панувати, ніж працювати. Вони почали нарікати на брак робочих рук і прохали уряд Великої Британії, щоб дав їм на роботу бодай арештантів і всяких невигідних йому людей. Але хоч уряд вислав їх туди, не було з них великого хісна, бо також їм не пахла праця. Тоді виринула „спасенна" думка, що тут хіба невільниками можна допомогти собі. Тому підприємчиві анґлійські купці без вагання взялися торгувати живим товаром. В Африці купували муринів і везли їх до Америки. Вже по дорозі дуже багато з них гинуло від заразливих недуг і з утоми, а чимало з роспуки накладали на себе руку. Однак це ні трохи не зворушувало сумління християнських купців, що спокійно препродували американським кольоністам рабів з африканських пралісів і заробляли ґрубі гроші на цім нехристиянськім інтересі.

Вже в 1714. році було в Америці 58.850 муринських невільників, у 1801. р. було 1,007.637, а в 1860. р. зросло їх число на 4,441.830. Мурини з природи плодовитий нарід. А діставшись до відрадніших життєвих умовин, ніж в Африці, мали такий великий приріст, що в другій половині XIX. ст. було чорних у Вірджінії стільки, як білих. Це викликало побоювання, що чорні можуть легко взяти верх над білими, визволитись з рабства й опанувати край. Тому деякі депутати в стейтовому соймі причинились до того, що згодом влада заборонила привозити з Африки нових чорних невільників. Услід за Вірджінією пішли інші стейти. Пенсильванія ухвалила заборону торгувати неграми з релігійних і гуманних оглядів. Бо в ній мали перевагу квакери*). Крім того почали давати полекші неграм, народженим в Америці у четвертому поколінні, а багатьом за ріжні заслуги навіть права вільних громадян. Врешті в 1865. році знесли муринську неволю в Америці і дали чорним невільникам повні громадянські права.

У Північній Америці було положення муринських невільників досить можливе, багато краще, ніж в еспанських і портуґальських посілостях. Українським панщизняним рабам мабуть жилося гірше в сусідській неволі, ніж чорним кріпакам в Америці. Бо американські власники невільників всеж уважали їх за людей, дбали за життєві потреби своїх безплатних робітників, щоб вони були якнайздатніші до праці. Тому й не диво, що мурини не тільки не вигинули в неволі, а ще й дуже сильно розплодилися.

(Далі буде.)

*) Квакери, це ентузіясти боротьби за північно-американську незалежність у 1647 році. Згодом перетворились вони в строгу секту, що звертає особливу увагу на соціяльні справи.

По широкому світі.

Японський уряд мабуть не приступить до льондонського морського договору тому, що се не годиться з його розоружною політикою.

В **Еспанії** страйкують кельнери великих столичних ресторанів тому, що не зважаючи на їх домагання, власники не хотять змінити зі служби кельнерів, що є членами „еспанської фаланги".

Британський міністер кольоній Томас хоче взяти димісію.

Французький уряд Блюма правдоподібно буде домагатися 10 міліярдів нових кредитів на зброєння.

Китайський уряд покарав смертю кількох залізничників за пачкарство.

Англьо-совітські морські переговори почалися.

Британський міністер координації оборони держави заявив у палаті громад, що його новостворене міністерство студіює питання розбудови морської та повітряної фльоти, прохарчування на час війни, протилетунської оборони і т. п.

Конференція в справі культури села.

В днях 28. і 29. травня ц. р. відбудеться у Варшаві на запрошення премієра міністрів конференція у справі культури села. Конференція має згуртувати знавців і діячів з ділянки всіх справ, звязаних з проблемами культури села. На першому пленарному засіданні виголосять реферати: премієр Складковський, А. Цераляк „Про підставові первні в культурі селянина" та проф. Вл. Ґрабський „Характер сільського життя та окремі прикмети середовища як підстава форм збірного життя".

По пленарному засіданні розібється конференція на комісії, а саме: І. Сільської молоді, II. Сільських господинь та III. Сільських господарів. По нарадах комісій відбудеться ще одно пленарне засідання, яке прийме відповідні резолюції.

На нараду запрошено коло 250 осіб. З українських діячів у ділянці культури села запрошені: голова РСУК інж. Ю. Павликовський, голова „Сіл. Господаря" М. Луцький, голова Центросоюзу О. Луцький і директори „Сіл. Господаря" інж. д-р Е. Храпливий та інж. А. Романенко.

Після вінчання Лебедя з Гнатківською.

Вістка про вінчання Миколи Лебедя з Дарією Гнатківською, яку принесло перше „Діло", викликала глибоке враження не тільки серед українського, але й польського громадянства. З цього приводу у варшавському „Роботніку" читаємо такі завваги якогось С. К.:

„Панну Гнатківську засуджено на 15 літ вязниці, Лебедя на вязницю досмертну. Обоє дістали ці кари за участь у вбивстві мін. Перацького. Отже вінчання тих двоїх, кінець-кінців *дітей*, у каплиці мокотівської вязниці *безнадійне*. Після вінчання Лебідь вертається назад на *безнадійний* побут до Свято-хресної вязниці. Чи було би кривдою для памяти Броніслава Перацького, якби застосовано для тих двоїх людей *право ласки*, найвище право, яким розпоряджає голова держави? Думаю, що ні.. Чи було би це з кривдою для поваги Річипосполитої? Я певний, що ні, бо право ласки, використане сильнішою стороною, не є ознакою слабости. Навпаки".

IV. Зїзд українських музеольоґів у Сяноці.

На Зелені Свята, себто 31. травня і 1. червня ц. р., відбудеться IV. з черги зїзд українських музеольоґів, цим разом у Сяноці. У зїзді зголосили досі участь такі музеольоґи: проф. д-р Іляріон Свєнціцький, як відпоручник Національного Музею; проф. д-р Ярослав Пастернак, як представник Музею НТШ; проф. д-р Михайло Драган від Музею Богословської Академії — всі три зі Львова; д-р Володимир Кобільник від Музею „Бойківщина" в Самборі і проф. Лев Ґец, голова Музею „Лемківщина" в Сяноці, який організує цей зїзд.

Програма зїзду така: Неділя 31. травня, год. 3. пополудні: Привіт господарів і реферат про музей „Лемківщина"; офіційне відкриття; прочитання протоколу з попереднього зїзду і звіт комітету із загальної праці; звіти музейників з місць; намічені внески для „Звйонзку Музеув в Польсце"; дискусія і внески; реферат д-ра Я. Пастернака: „Преісторія Лемківщини" і реферат д-ра Ф. Коковського „Над джерелами Ославн". В понеділок в год. 9-ій рано поїдуть всі музеольоґи на науково дослідну проґульку до замчища в Мигові.

Збірка всіх учасників зїзду у Музею „Лемківщина" в Сяноці, вул. Замкова ч. 8. (побіч нашої церкви). Зголошення у зїзді слід надсилати до 27. травня ц. р. на адресу: Проф. Лев Ґец, Сянік, вул. Ґловацького ч. 7

Свято Українського Моря.

Українські студентські товариства й організації улаштували в четвер 21. травня ц. р. в салі Театру Різнородностей академію, щоби вшанувати святі 18-ті роковини того моменту, коли то на щоглах чорноморської фльоти замаяли українські прапори. Перед сценою пишався прапор української чорноморської фльоти, на сцені фраґмент чердака корабля з двома щоглами, на одній з них теж повівав прапор.

Академію відкрив ред. Б. Кравців короткою бадьорою промовою про значіння моря для розвитку нації. З черги в інсценізації „Українські прапори над чорноморською фльотою" кільканадцять моряків в одностроях відтворили картину підвисшення українських прапорів на чорноморській фльоті. Добре виконана інсценізація, головно момент, коли старшина підносив прапор на щоглу, залишила сильне враження і викликала бурю оплесків. Також дуже добре випала рецитація п. Льонгина Германа віршів Терещенка: „Море" і Кравцева: „Кораблі".

На дальшу програму склалися: виступ мужеського хору „Бандурист", який під орудою дир. О. Плешкевича відспівав три пісні: Сметани: „Пісня на морю"; Шевченка-Лисенка: „Наш отаман" та фраґмент з пісні Устіяновича-Вахняніна: „Хор норманів" та сольоспів Е. Зарицької, яка відспівала „Чорноморську баляду" Чупринки-Вериківського під акомпаніямент п. М. Кравчинської. Відпав, на жаль, реферат старшини фльоти Святослава Шрамченка з Ченстохови про чорноморську фльоту, бо прелеґент з незалежних від себе причин не міг приїхати до Львова і надіслав лише телеграму з привітом та виправданням своєї неприсутности.

Свято закінчилось відспіванням нац. гимну і пройшло з повним моральним успіхом. Про матеріяльний не приходиться говорити, бо на салі переважала молодь та й вона не заповнила навіть половини салі.

Допомога военним вдовам і сиротам.

Загальні Збори Т-ва Український Фонд Военних Вдів і Сиріт у Львові.

Дня 18. V. ц. р. відбулися IX. звичайні Загальні Збори Т-ва Український Фонд Военних Вдів і Сиріт у Львові. Зборами проводив **о. д-р Лев Глинка,** голова Товариства.

Секретар Т-ва подав звіт з діяльности за 1935 рік. У звіт. році було зареєстрованих у Т-ві 319 родин — 762 осіб. Позатим у мин. році зголосилося ще 17 вдів, що не знали про існування нашого Т-ва. Їх зголошення треба було би провірити та евентуально взяти під увагу, тимбільше, що грошевий стан на це дозволяє, як і тому, що з реєстру Т-ва випадають померші вдови. (В 1935 р. вмерло 14 вдів та батьків).

У мин. році Т-во, згідно з вказівками попередніх Заг. Зборів, звернуло пильнішу увагу на виховання доростаючих сиріт та старалося забезпечити їх удержання, якщо є вони в науці ремесла чи в школі. Позатим Т-во виплачувало підмоги вдовам, сиротам та батькам, коли їх маєтковий стан цього вимагав. З тих підмог користали у звіт. році 252 родини. Підмоги дістають вдови, якщо їхнє майно не перевищує 1 морґа поля на родину, а батьки, якщо крім того поляглий був їх одиноким сином. Позатим Т-во оплачувало приміщення й науку за 2 учеників VIII. кл. Малої Дух. Семинарії у Львові та науку фризієрства за одного сироту. З неперіодичних підмог користав 1 ученик 4. кл. ґімн. в Перемишлі та один студент теольоґії. Цей останній діставав підмоги у формі безпроцентової зворотної позички.

У звіт. році Т-во виплатило трикратні підмоги по 5 та по 10 зол. на Великдень, Зелені Свята й Різдво на заг. суму 4.813.58 зол. для 252 вдів та 831 зол. на шкільні оплати. (Різдвяні підмоги не подані в білянсі; їх вислано по 1. I. 1936 р.). Адмін. видатки винесли в 1935 р. 1.034.58 зол., з чого 900 зол річевих видатків. Разом було видатків 6.679.16 зол.

Рахунок приходів Т-ва в мин. році виказав поважний зріст. Завдяки прилюдній збірці, що її перевело Т-во у квітні м. р. та заходам Управи ще з попереднього 1934 року зросли жертви в краю й від заокеанської еміграції і дали у висліді заг. приходу 11.102.22 зол. Це число в порівнанні з усіма попер. роками (від 1929 р. рахуючи) є найвище. Перші роки відновленої діяльности (від 1929 р.), хоч не такі важкі під оглядом господарської скрути, не дали стільки приходу, що останній рік. При цьому варт зазначити, що остання збірка, переведена (та ще не скінчена) в березні та квітні ц. р., дала приходу брутто по нинішній день 12.569.51 зол. тільки з краю, отже ще більше, як усі приходи з р-ку жертв за ввесь 1935 р.

Поважним успіхом увінчались також заходи Управи з кінця 1934 р. щодо приєднання нових членів для Т-ва. Тоді вдалося приєднати більше число членів (головно завдяки п. М. Гебусові) з Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові та з Т-ва „Просвіта" і „Дністер". Ця акція дала у висліді зріст доходів на р-ку членських вкладок, так, що в звіт. році дістало Т-во 918.23 зол. (бтто 1.078.44) отже

понад 100 прц. більше, як у попередніх роках.

На р-ку відсотків мало Т-во доходу зол. 241.51 від льокат, а разом зол. 12.261.96 приходу.

Число членів зросло в мин. році із 233 на 254, з чого 134 членів вирівняло чл. вкладки.

В мин. році працювала також статутова комісія в складі адв. д-ра І. Рудницького і д-ра Р. Мармаша над зміною статуту Т-ва. Їх праця добігає вже до кінця.

Черговим завданням Т-ва буде в першу чергу поширювати допомоги воєнним вдовам та сиротам і займатися дальшими сиротами, що хочуть учитись ремесла. Управа Т-ва має зголошених вже кілька сиріт, яких треба примістити у ремеслі.

Управа дякує при цій нагоді всім жертводавцям у краю та за океаном Т-ву „Обєднання" в Ню Йорку, що відгукнулось перше на заклики Т-ва; дальше дякує українській пресі, що ніколи не відмовляла нам помочі, Народній Лічниці у Львові за безкорисне лікування вдів і сиріт та всім організаторам збірок у повітах, що найбільше причинились до гарних вислідів нашої збіркової акції.

По звіті Контрольної Комісії і на її внесення Заг. Збори признали Управі Т-ва абсолюторію за 1935 р. та вибрали нову Управу в такому складі: голова о. д-р Лев Глинка, члени Управи: пп. дир. М. Бойковський, М. Брилинський, д-р О. Дашкевичева, М. Гебус, О. Кисілевська, д-р Л. Максимонько, д-р Р. Мармаш, В. Масляківна, інж. А. Мельник, інж. Ю. Мудрак, І. Палієва, адв. І. Рудницький, о. д-р С. Сампара, С. Стецура і дир. С. Український. Члени Контр. Комісії: проф. А. Березовський, дир. О. Радлевський, д-р Ю. Савчак.

ДАЛЬШІ ЗАВОРУШЕННЯ В БОЛІВІЇ.

БУЕНОС АЙРЕС, 22. 5. ПАТ. В столиці Болівії вибухли нові заворушення. Тимчасовий уряд уступив, полк. Торо приїхав з Чако і став премієром.

Санкції на довжників.

ВАШИНГТОН, 22. 5. ПАТ. Посол Кофі зложив у палаті послів внесок наложити 10 проц. мита ад вальорем на товари імпортовані з країв, що не платять воєнних довгів.

МИТНІ БАРІЄРИ ДОВКРУГИ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ.

ВАШИНГТОН, 22. 5. ПАТ. През. Рузвельт заповів підвишку митних оплат від бавовняних виробів. Є це постанова спрямована проти Японії.

КАРА СМЕРТИ ЗА ПАЧКАРСТВО.

ПЕКІН, 22. 5. ПАТ. Китайський уряд заповів, що пачкарям, які опиралися би владі та не хотілиб платити грошевих кар понад 6.000 долярів, грозить кара смерти.

Перед Луговим святом

У 10-ЛІТТЯ СМЕРТИ ГОЛ. ОТАМАНА СИМОНА ПЕТЛЮРИ.

Комунікат.

„Великий Луг" просить громадян прийти точно на свято в неділю 24. ц. м. і рано в год. 9., і пополудні в год. 4., бо свято зачнеться точно в назначеній годині. Програма свята пополудні скінчиться коло год. 7.30 веч.

Промова на святі буде виголошена пополудні на початку свята точно в год. 4.

„Великий Луг" запрошує фотографів як аматорів, так і професіоналів, щоб були ласкаві прийти на свято і робити знимки. „Великий Луг" просить усіх фотографів, щоб по змозі зараз по святі в понеділок або у вівторок дали до „Великого Лугу" по 2 знимки з кожної фотографії.

Вхід на степеницю є в Луговому Городі від брами 2. вгорі. Там теж каса буде продавати білети на степеницю. Долішньою брамою будуть входити гості на стоячі місця. Хто скорше прийде, могтиме заняти місця на кількох лавках довкола барієр. Місця стоячі на долині по 1 зол., на степениці від 1.50 до 2.50 зол.

Свято відбудеться без огляду на погоду. Отже хочаб навіть дощ падав, просимо Громадянство прийти на лугове свято рано і пополудні.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Становище спортової ради УСС.

Комунікат*).

Ціле непорозуміння та зірвання співпраці між УСС і С-Б. випливає із незрозуміння цілей, для яких ці дві організації існують. Правда, ціль, яка присвічує обом цим організаціям, є одна, але засоби до її осягнення є ріжні. Коли головне завдання С.-Б. плекати руханку та вишкіл характерів при її помочі, то головна ціль УСС — при помочі спорту формувати характер та світогляд одиниці й вдосконалювати організм людини. Йдучи з духом часу й поступом, приходиться завважити, що сьогодні сама руханка та руханкові вправи не дають молоді того, що дає їй спорт. Коли С.-Б. перш за все кладе вагу на руханку, УСС дає їй спорт, як засіб до вишколу її характеру, темпераменту та світогляду. Саме на цьому підложжі дійшло до прикрого тертя між обома цими організаціями.

Висловом цих непорозумінь є стаття Старшини С.-Б., поміщена в „Ділі", в якій, стаючи в обороні сокільської організації, не знати тільки, перед ким, кидає в бік рівнорядної організації дуже важкі та болючі закиди. Закиди ці тимбільше болючі для УСС, бо їх кидає в бік нашої спортової верхівки наша найстарша руханкова організація С.-Б., до якої УСС ставився все з найбільшою пошаною.

Приписування УСС-ові амбіціонерства, браку доброї волі, ширення дезорганізації та перетягання сокільських гнізд до своєї організації спонукали Спортову Раду УСС зняти в цій справі своє становище, що його висловом нехай буде цих кілька заввах до статті Старшини С.-Б.

Перш завсе слід завважити, що закиди, що ними користується С.-Б., є нестійні та незгідні з дійсністю. Беручи повну відповідальність за оці вияснення, стверджуємо, що вся ініціятива в ціли нав'язання співпраці вийшла від УСС. За його почином відбулися літом 1935 кількакратні конференції, що довели до заключення умови між УСС і С-Б. УСС уважав цю умову за обовязуючу і перестерігав усіх її постанов. Перед приняттям у члени спорт. секцій сок. гнізд УСС завжди звертався за опінією до С.-Б., яка або приходила по місяцях, або взагалі не приходила. Дотично кооптації делегата С.-Б., що засідав би в Спортовій Раді як відпоручник С.-Б., заявив УСС, що статутово такий делегат не передбачений, але на найближчих Заг. Зборах вибере одного і навіть двох відпоручників С.-Б. до Спортової Ради. Оцю відповідь уважав С.-Б. за зірвання спільної умови, одначе не повідомив про це Ради УСС. Опираючись дальше на цій умові, перед кожними Заг. Зборами просив УСС Старшину С.-Б., щоб делегувала до Ради УСС відпоручника, одначе все безуспішно. Що більше, на двох Заг. Зборах ні також на останніх річних Заг. Зборах УСС не було ніодного представника С.-Б. Всеж до Ради УСС входить 3-ох соколів.

Перед останніми Заг. Зборами Рада УСС просила С.-Б. відбути конференцію в справі представників С.-Б. в Раді. Після кількакратних устних, телефонічних та вкінці письменних просьб голови УСС визначив С.-Б. спільне засідання на день 22. IV. 1936, на якому С.-Б. вперше заявив, що його умова не обовязує, що УСС самочинно її зірвав та що всяка співпраця на площині цієї умови неможлива і висунув від себе пропозицію співпраці того роду, що УСС рішуче відмовився від них.

При всіх своїх починах стрічається УСС надалі з холодністю та злеважливістю С.-Б. Що більше, С.-Б. уложив ті самі реченці змагань, що УСС і навіть реченець Зборів С.-Б. визначив на той самий день, що Заг. Збори УСС, тому представники одного т-ва не могли бути присутні на зборах другого.

А вже дійсно дивний є закид амбіціонерства, шкідливого для нашого організованого спортового життя, що його спрямовує С.-Б. у сторону УСС. Чи Старшина С.-Б. вважає змагання до охоплення в організаційні рямці всього нашого спортового життя та створення **одноцільної спортової організації** на наших землях шкідливим амбіціонерством? Чи послідовне здійснювання намічених цілей, а саме гасла „Спорт у маси", для яких істнує УСС, може видаватися шкідливим амбіціонерством?

Свою спортово-організаційну працю веде УСС від 12 літ, охоплюючи своєю діяльністю всю нашу Галицьку Волость. При тій праці стрічався та стрічається УСС із сокільськими гніздами, одначе не було випадку, щоб УСС або його представники силою перетягали або відмовляли сокільські гнізда вступати до УСС та покидати С.-Б. Ніколи цього не було і не буде, бо УСС придержується начальної спортової засади: „фер плей".

Заявляємо, що до внутрішніх справ С.-Б. ані до його організаційно-руханкових справ не встрявали та встрявати не будемо. Якщо іде про спортові секції сок. гнізд, що є нашими членами, то дальше вестимемо над ними спортовий нагляд та спортову працю і не резиґнуємо з неї, бо ми до цього покликані. Може С.-Б. розвязати ті секції, може приказати їм виступити з УСС — це його право, одначе доки вони є нашими членами, доти вестимемо над ними спортовий нагляд та працю.

Спортовий Союз признає С.-Б. за найвищу верхівку в організаційно-руханкових справах та не має ніяких аспірацій підпорядковувати цілий провід С.-Б. свойому проводові. В чужих водиться, що спортові секції соколів, що хотять змагатися в загально-державних змаганнях, мусять бути членами загально-державних спортових союзів; у нас навпаки, забороняють спортовим секціям соколів належати до УСС та ведуть послідовно працю в цьому напрямку, щоб вони мали право брати участь у всіх загально-українських змаганнях, але не мали ніяких зобовязань супроти УСС, який ці змагання організує і за них відповідає.

Закид, що УСС іде організувати вже зорганізоване, не відповідає дійсності. Скажемо лише, що на 96 членів УСС має всього 31 сок. спортових секцій.

УСС у порівнанні з С.-Б. молода організація і не має 40-літнього досвіду, але це не перешкоджає УСС-ові змагати до того, щоб завести лад у нашому спорті і поставити його на справді високому рівні.

Здаємо собі справу, що ми одні не дали ради безмірові праці на запущеному полі. Тому й дальше будемо прямувати до створення **Ради Фізичного Виховання**, в якої рамах, віримо, найдемо спільну мову і з С.-Б. на користь і силу українського всестороннього виховання.

---

*) Помістивши перед кількома днями комунікат Старшини Сокола-Батька, даємо отсе голос і Спортовій Раді. — Ред.

Релігійна толеранція в СССР?

МОСКВА, 22. 5. Авас. Спеціяльна комісія звиджує церкви на провінції, правдоподібно приготовляючи матеріяли до постанови про улекшення виконування релігійних обрядів, м. ін. на дозвіл дзвонити.

Страйк міських функціонарів у Львові.

Пресова конференція у президії м. Львова.

(к.) Львів живе в атмосфері страйків. До страйку будівельних робітників долучився страйк міських функціонарів. У четвер ранком даремно вичікували мешканці нашого міста на трамваєві вози і щойно згодом довідалися про несподіване проголошення страйку.

В полудневій порі редакції львівських щоденників дістали запрошення на пресову конференцію в ратуші. З української преси заступлені були тільки „Діло" і „Новий Час". Реферував прикру для міської управи справу страйку міських функціонарів сам президент д-р Островський, зазначуючи, що цією конференцією хоче започаткувати колябрацію з пресою (д-р Островський є президентом міста щойно від 14. ц. м.).

Референт перейшов по черзі всі 19 пунктів, у яких представили свої постуляти міські працівники. Майже всі постуляти йдуть дуже далеко і — як заявив през. Островський — переходять міру фінансової спроможности міста. Матеріяльне положення міста тепер значно гірше, ніж це було раніше. Ріжні декрети позбавили міську управу багатьох джерел доходу, які в сумі давали 2 міл. зол., не рахуючи податкових полекш, що забрали 1½ міліона. Обслуга довгів, тощо тяжить дуже сильно на фінансах міста і годі роздувати тепер розходову сторону буджету.

Президент підкреслив м. ін., що платні міських функціонарів є розмірно високі, кращі, ніж платні інших фізичних робітників (напр. трамваяр пересічно має 272 зол. місячно). Беручи докладно, можна би в даній хвилині на основі індексу цін радше розглядати справу зниження, а не підвишки платень. Тимчасом постуляти функціонарів обтяжувалиб громаду м. Львова новими 4 міліонами зол. річно.

Деякі з висунених домагань управа згодилася зреалізувати. Це торкається головно престіжевих домагань або тих, у яких громада могла піти на уступки. Переговори, які ведуться, не дали досі успіху. Делегати функціонарів є неуступчиві, дарма, що деякі домагання матеріяльної натури не можуть бути приняті з меторичних причин (в підготові є новий самоврядний закон). Стабілізація, автоматичні аванси, тощо противляться знову засаді раціонального підбору працівників.

При кінці зазначив президент, що страйку не можна вважати економічним. Його підложе є мабуть глибше.

ХІД СТРАЙКУ У ЛЬВОВІ.

Вже другий день не працюють трамваєвики, робітники електрівні, водотягів, поготівля повозних ведут, Міського Апровізаційного Заведення, технічна обслуга міських театрів і т. д. Тому ні в четвер ні в пятницю постійні консументи не дістали молока ні масла від М.З.А. В пятницю страйкуючу обслугу М.З.А. заступили урядовці, які самі миють посуду і продають набіл та печиво. Вистави в обох міських театрах теж не відбуваються.

В заведеннях публичного вжитку працюють інженіри та майстри і тому місто має воду та електрику. В міській газівні працюють з майстрами студенти, які в четвер зі судовими возьними світили по вулицях лямпи. Погане враження робить незамітаний Ринок і вулиці, повні бруду.

Страйком кермує спеціяльний комітет, який дотепер ще не веде ніяких переговорів ні з управою міста ні з відповідальними чинниками. Зате управа міста відбуває інформативні наради у справі страйку. През. д-р Островський поінформував членів управи про зміст меморіялу міських службовиків і про хід страйку.

Інспекторат праці у Львові збирає матеріяли та у відповідній хвилині візве обі сторони до переговорів.

Кружляють поголоски, що до страйку приступлять ще пекарські робітники та міської ради.

Страйк будівельних робітників потреває мабуть ще до понеділка, бо тоді минає останній день, в якому можна внести відклик від рішення надзвичайної Розємної Комісії з дня 20. травня ц. р. Від предсідника цієї комісії мін. нач. Премієра представники преси довідалися на пресовій конференції, яка відбулася в середу 20. травня ц. р. в 7-ій год. вечором у Інспектораті Праці, що мулярам і теслям підвищили винагороди з 80 сот. на 90 сот. за годину. Некваліфікованим будівельним робітникам підвищили винагороду зі 40 сот. на 50 сот. за годину. Винагороду будівельним каменярам устійнила комісія 1.15 зол. за годину, кафлярам 1.50 зол. за годину. Комісія не обняла своїм рішенням винагороди земних і дорогових робітників та робітників по цегольнях. Якщо професійні організації будівельних робітників та ремісників згодяться на це рішення Н. Р. Комісії, тоді згадану підвишку платень затвердить міністер суспільної опіки з на основі розпорядку ради міністрів ці підвищені платні будуть обовязувати у Львові для всіх будівельних і споріднених з ними робіт.

Страйк проходить спокійно. По місті ходять змішнені поліційні стежі в поготівлі.

ЛІТВІНОВ „ЛІКУЄТЬСЯ" У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

ПРАГА, 22. 5. ПАТ. Комісар закордонних справ СССР Максим Літвінов приїхав лікуватися до Марієнбаду. З ним приїхав совітський амбасадор у Парижі Патьомкін.

З нових видань.

СИМОН ПЕТЛЮРА В МОЛОДОСТІ. Збірка споминів. Під ред. А. Жука. Львів, 1936, стор. 106, 16°

Під таким наголовком появилася збірка статтей-споминів про С. Петлюру з його життя й діяльности. На наголовок збірника взято наголовок першої статті *Ів. Рудичіва* — „Симон Петлюра в молодості", в якій бувший шкільний товариш С. Петлюри оповідає про його шкільні роки в Полтавській Духовній Школі і в Полтавській Духовній Семинарії. Стаття *Андрія Жука* — „Із споминів про С Петлюру" подає біографічні відомости про С. Петлюру та про його участь у революційному русі на В. Україні в рядах РУП та УСДП. Тої самої сторінки діяльности С. Петлюри торкається дуже цікава стаття *Миколи Порша* — „На спільному шляху", де автор постать С. Петлюри розглядає на тлі боротьби течій в рядах українських революціонерів у добі перед і по революції в Росії 1905. р. Статті *Левка Ганкевича* — „Святослав Тагон у Львові" (один із псевдонімів С. Петлюри) і *Володимира Левинського* — „Наддніпрянська політична еміграція у Львові 1904—1905 рр.", торкаються перебування С. Петлюри за еміграції у Львові в 1904—1905 рр. Збірник замикається статтею *Андрія Жука* — „До характеристики С. Петлюри", в якій автор змальовує постать Петлюри як революційного і громадського діяча до 1917. р. і як організатора української збройної сили по революції 1917 р. та провідника збройної боротьби українського народу проти Москви за самостійну Українську Державу.

В тексті уміщено шість ілюстрацій, на окладинці портрет. С Петлюри в артистичному обрамуванні артиста-маляра В Дадинюка.

Цілість збірки представляється корисно. Вийшла вона накладом видавничої кооперативи „Хортиця", Львів, пл. Бернардинська ч. 2. Ціна книжки 1 зол.

НОВИНКИ.

— **Найкращі лиси, пелерини виконує і поручає Ю. Глушевський, пл. Капітульна 3. Тел. 254-46.** Приймає футра на переховання літом. 10—?

— **Таборовий вечір!** Заходом Кружка ім. Ганни Барвінок відбудеться 24. травня, в год. 19-ій (7-ій веч.) в салі гімназії СС. Василіянок при вул. Длуґоша ч. 17. таборовий вечір для членів і гостей. Добровільні датки призначені на цілі жін. ремісничої оселі. 2153

— **Прогулька селянок-кооператорок зі Жовківщини у Львові.** Нині гостить у Львові прогулька селянок-кооператорок із Жовківщини. Приїхало 120 селянок, щоб оглянути в столичнім місті наше культурне й господарське життя. Оглядають теж промислові підприємства, музеї, культурні та господарські установи. Це друга з черги селянська прогулька, зорганізована Повітовим Союзом Кооператив у Жовкві. В минулому році було 110 селян із Жовківщини у Львові. Дійсно треба щиро витати цей добрий помисл безпосереднього контакту села з містом. Це доказ культури наших селян, коли вони не жалують свого гроша, щоб тільки приглянутись життю столиці. По всіх установах витають щиро наших селянок-кооператорок. Прогулька буде у Львові два дні.

— **10-денний курс провідників рідношкільного дorосту** закінчився у середу у салі Ремісничої Палати. Представники наших установ та преси, що засіли до столів з курсантами, провели вечір у дуже милій атмосфері.

— **Членів „Сокола-Батька"** повідомляємо, що в суботу 23. ц. м. в год. 8. відбудеться в домівці та при вул. Руській ч. 20 відчит про Гол. Отамана Військ У.Н.Р. Симона Петлюру. — Старшина „Сокола-Батька".

— **Настя Волошин черницею.** В монастирі СС. Василіянок при вул. Потоцького у Львові відбулися 21. ц. м. перед полуднем облечини стигматички Насті Волошин, себто її вступлення до цього монастиря. Чину облечин довершив митрополит Шептицький у монастирській каплиці в супроводі кількох священиків. Настю Волошин і ще одну кандидатку на черницю привели до каплиці. Обі були вбрані в білі весільні сукні та вельони, а в руках держали свічки з китицями цвітів. Співав хор монахинь. Митрополит поставив обом кандидаткам припи сані обрядом запити і вони відповідали на них. Опісля дав їм черничі одяги, а за хвилю обі вернулись уже вбрані по черничому. Навколішках вислухали Служби Божої, яку відправив о. д-р Г. Костельник. Після Служби Божої митрополит виголосив коротку промову й уділив їм архиерейського благословення.

— **Двобій польських журналістів.** Минулої суботи відбувся у Львові двобій між львівським публіцистом ред. К. Г. і кореспондентом одної варшавської газети. п. П. Двобій був наслідком

гонорового конфлікту у звязку з пресовою полемікою, що торкалася характеристики польського громадянства у Сх. Галичині. Після двократної виміни стрілів противники розійшлися без перепросин. Обом не сталося нічого.

— **Винагорода за відпустки.** Як пояснив найвищий суд, закон про обовязок давати працівникам платні відпустки не узалежнює цього обовязку від форми винагороди. Якщо це праця на акорд або від штуки, винагороду за час відпустки устійнюється на основі пересічної винагороди працівника впродовж трьох попередніх місяців. Якщо винагороду виплачують у формі процентів від зиску, слід цей зиск обчислити так, якби ця особа була дальше за- чята.

— **Конкурують з Маслосоюзом.** Як повідомляє ПАТ, у Касперівцях пов. Заліщики відкрили окружну молочарську кооперативу, що належить до „Малопольського молочарського союзу" й обіймає своєю діяльністю терен 5 сіл. Є це вже третя польська окружна молочарня в заліщицькому повіті. Всі вони обіймають своєю діяльністю 35 сіл. Маслосоюз має у Заліщиччині тільки одну молочарську централю. — У Борщові посвятили й отворили окружну кооперативну молочарню, створену повітовим молочарським комітетом. Утворення цієї молочарні це етап в акції, якої метою обняти ввесь повіт сіткою конкуренційних молочарських кооператив.

— **Хто виграв?** В нинішнім тягненні держ. кл. льотерії впали м. ін. такі виграні: 50.000 зол. на ч. 111070, 10.000 зол. на ч. 17992 81815 144951 160517 182574, 5.000 зол. на ч. 92506 119306 126016, 2.000 зол. на ч. 10230 19941 20980 26989 29980 39167 43495 52061 57145 66299 69469 86173 105142 119936 120661 143983 144723 188837 191425, 1.000 зол. на ч. 7842 20375 30198 31577 37842 49331 51886 64693 69597 725576 100855 106816 115325 129009 141562 144267 151568 167606 175104 178254 184645 184807 187379 188108 190329 190467 193095.

— **Кишеневі злодії на наших імпрезах.** Як довідуємось дехто з наших громадян знову потерпів матеріяльну шкоду при натовпі у гардеробі. В четвер, 21. ц. м. підчас свята українського моря в театрі „Ріжнородностей" крутились у фоє злодії і користаючи з натовпу при відбиранні гардероби, витягали гроші з чужих кишень. Пишемо про це, щоби спонукати наших громадян до обережности.

— **Пожежі.** В Богданівці пов. Зборів згоріло 5 господарств. Вогонь повстав наслідком хибної будови комина. — У Глядках пов. Тернопіль згоріло одно господарство і громадський дім. В Мостах Малих пов. Рава Руська згоріло 10 господарств з усім мертвим і живим інвентарем. Місцевий солтис, ратуючи своє добро, тяжко попікся. Вогонь був підложений.

— **Львівська хроніка.** З другого поверху політехніки скочив на подвіря 51-літний возьний Войтіх Подвальни і тяжко потовкся. Його перевезли до шпиталю. — При вул. Замарстинівській на Замарстинові 12-літній Леонард Будзінський застрілив свого 14-літнього товариша, бавлячись набитим револьвером.

— **Убив жінку задля маєтку.** Окружний суд у Луцьку розбирав справу Іллі Новосада, що вбив свою жінку Анну. Він оженився зі старшою вдовою, що мала 7 десятин землі і записала маєток на нього. Згоди між ними не було й остаточно Новосад удусив жінку підчас сну і повісив на клямці від дверей. Опісля виїхав до родичів. Його засудили на 12 літ вязниці.

— **Бомба в склепі.** До склепу Мошка Блята при вул. Камйонковській у Варшаві кинув хтось бомбу, що вибухла й знищила товари та вну- трішню обстанову. Бомба була зладжена з матеріялу з великою вибуховою силою. Підозрівають, що це діло польських ендеків.

— **З Польщі.** В зоольогічному городі в Познані підчас бурі африканський буйвіл ухопив 48-літнього сторожа Михайла Лещинського на роги і кинув на землю. Тяжко потовчений сторож умер незабаром. — В селі Могилянах кількох парубків, що вертали від військової бранки із Кракова, напало на кількох мешканців і тяжко їх побили. — Під Варшавою наїхало на себе двох мотоциклістів, причому одна особа згинула а кілька тяжко потовклось.

— **Берлінська фільмова фірма Уфа** вислала до Польщі своїх представників, щоб накрутити нову короткометражову фільму. Досі на берлінських екранах висвітлюють дві фільми з Польщі, накручені Уфою: одну про Краків, другу п. н. „Між Чорним і Білим Черемошем". Заповідають, що нова фільма буде теж взята з Карпат.

— **Конгрес стенографів.** У Байрайті відбудеться в найближчому часі конгрес німецьких стенографів. Конгрес, на який заповіли свій приїзд також представники мадярських, італійських і латишських стенографів, буде сполучений з конкурсом про мистецтво Німеччини з чисельні на машині. Буде теж посвячення „дім німецької стенографії", що має м. і. велику фахову бібліотеку, яка обіймає 30 тисяч томів.

— **Негус у фільмі.** Як повідомляє німецька преса, американське фільмове підприємство Кон у Голівуді запропонувало цісареві Гайле Селясіє телеграфічною дорогою накручення фільми, в якій він відограв би головну ролю. Речинець і місце виконання знимок устійнив би сам негус.

— **Велитенський памятник Мусолінія.** У варстатах у Бонджіролямо працюють над велитенським памятником Мусолінія, що стане незабаром на форум Мусолінія в Римі. Як повідомляє італійська преса, памятник високий на 262 стопи і важить 500 тон. Величезна різьба представляє Мусолінія, прикритого тільки шкірою льва і видержана в характері староримських статуй. Творцем цього памятника є славний італійський різьбар Арнольдо Беліні.

— **Ріжні вістки.** У Швайцарії арештовано головного редактора „Нейс Вінер Журналь", д-ра В. Нагельштока, що вмішаний в аферу „Фенікса", від якого дістав 100 тисяч зол. хабарів. — В китайській провінції Сечуан шириться пошесть чуми, на яку вмерло досі 2.000 осіб. — В Мангаймі засуджено на 4 місяці вязниці католицького священика, що перед шкільними дітьми зневажив гітлерівську партію. — Біля Ковна впав литовський військовий літак, при чому згинули два пільоти. — Під Парижем розбився літак і один пільот згинув.

ДИВОГЛЯДИ.

ПРЕДСТАВНИЦТВО КНЯЗІВСТВА АСТОРІЇ.

Одного дня появилась недавно у Льондоні нова дипльоматична місія держави Асторія. Наняла віллю, завісила прапор і почала працювати. Гостей приймав рідко сам посол — поважний, елегантний старший панок, здебільша його урядовці. У місії почали бувати достойники і багаті люди, головно чужинці. Багаті дами з перлами та брилянтами приймала молода чарівна жінка. Потяглись туди артисти, вчені, мистці. Відбувся теж баль в одному великому готелі, влаштований місією Асторії. Нагода була: асторійська княжна заручилася з князем Кровонії. Представник Асторії пояснив гостям вагу такого подружжя — воно покладе край віковій ворожнечі двох країв. Бразилійські та аргентинські плантатори, присутні на цьому святі виголосили тоасти в честь обох королівств. Перша звернула увагу на ці незвичайні виступи поліція, що дістала звідкись запрошення з асторійським гербом. Переведли слідство і ствердили, що все це незвичний жарт, що мав на меті заглузувати собі з усяких багатих і достойних панків, які були горді на те, що бували в таких високих колах. Ролю посла та його жінки грали безробітні актори. Хто покривав кошти цього жарту невідомо. Тому, що ніхто не втратив нічого на цій забаві, організаторів її — молодих льондонських дипльоматів пожарала тільки їх влада догано і деяких перенесла на інші становища.

ЛІКАР-ЧУДОТВОРЕЦЬ.

Перед паризьким судом станув араб з Альжиру Кіскі-Реагі, що займався лікарською практикою. Він не розумів, як можна домагатись від нього якогось диплому, коли він лікує своїх земляків найкращими ліками — чудовим зіллям, усякими чудодійними порошками та компресами. Прийшов до нього Мельбрук Бен Салом. Чудотворний лікар заглянув йому до горла і сказав: „Ти маєш якийсь поганий боляк; треба його вирізати". Взяв кухонний ніж, підігрів на свічці і хоч пацієнт ревів від болю, вирізав йому боляка. Пацієнт пішов вечором до шпиталю, а за три дні вмер. Лікарі ствердили, що він мав рака в горлі. Судця каже до Кіскі-Реагі: „Виж убили його!" — Як убив?! Чи я міг зробити йому що доброго або злого проти волі Аллага?! „Ви взяли від нього 500 франків за ту операцію". І тут воля Аллага. Паризький суд зваживши невиличну недугу пацієнта і факт, що араби самі пхаються до таких чудодіїв-знахорів, ще й тому, що не може наповняти вязниці тисячами таких ошуканців, засудив лікаря всього на... 2 місяці вязниці.

Відозви й комунікати.

БУДОВА ПАМЯТНИКА НА МОГИЛАХ ПОЛЯГЛИХ БОРЦІВ.

Виділ Філії Т-ва Охорони Воєнних Могил у Раві Руській повідомляє українське громадянство, що дня 12. ц. м. відомий наш різьбар Сергій Литвиненко розпочав будову памятника на могилах поляглих у визвольних змаганнях в Раві Руській. Згідно з інформаціями п. Литвиненка будова потреває до кінця травня ц. р. так, що у другій половині червня ц. р. на традиційному Святі Борців відбудеться святочне його відслонення.

Тому, що готівка на видатки, получені з будовою памятника, вже вичерпалася, а ще не всі села равського повіту склали свої приречені жертви, прохаємо цією дорогою втретє всі установи і громадянство, зокрема наше духовенство, учительство та усіх тих громадян, які брали участь у визвольних змаганнях надіслали свої жертви в якнайкоротшому речинці і в цей спосіб дати виділові філії матеріяльну допомогу при реалізуванні розпочатої будови. Одночасно пригадуємо, що установи і громадяни, які зложать на будову памятника квоту 25 зол., будуть іменовані фундаторами памятника; ті, що зложать по 10 зол., почесними членами комітету.

Виділ Філії Охорони Воєнних Могил у Раві Руській.

Всі українські часописи в краю і за кордоном прохаємо передрукувати цей комунікат.

З кіна.

КІНО „ПАЛЯС": „РАЙ НА ЗЕМЛІ".

Віденська комедія, така собі звичайна пуста комедія, що хвилинами викликує серед авдиторії щирий регіт. Старі „тріки", наче в цирку: два приятелі мусили помінятись своїми ролями, щоб замилити очі тестеві та старій титці; композитор мусить прикидатись агрономом, а агроном — несміливий, неповоротний парубка мусить виступати як жонатий. Одна невинна маленька брехня тягне другу, щоб замазати попередню та ускладнити ситуацію. Власник ресторану певний, що має перед собою свого сина-хлібороба, хоч син його став композитором; стара тітка певна, що приїхала до вже жонатого сестрінка, ще й переплутала його становище із становищем його приятеля. Все це безпретенсійно наївне, просте і веселе. Головні ролі грають Тіміґ, Ліві Гольцшу, Мозер, Аделя Сандрок, Ріман — усе дібраний ансамбль коміків.

З концертової салі.

Вечір української музики в Станиславові.

Музичний Інститут ім. М. Лисенка улаштив 16. ц. м. музичний вечір, на якім присутні мали змогу пізнати деякі твори української кімнатної музики. Виконавцями були учителі Музичного Інституту: пп. Крижанівська та Снігуровичева (форт.), Сенкевич (скрипка), Недільський (чельо) та як гість молода талановита співачка Ліда Каратницька (сопран). У програмі були два тріа на форт., скрипку й чельо, а саме Людкевича „Ноктюрн" і Вербицького „Симфонія" (у переробці Людкевича), скрипкове сольо Левицького „Романця" й Людкевича „Чабарашки", віольончельове сольо Барвінського „Канцона" й Залесь-

того „Осінню пісня" та фортепіянове сольо Барвінського „Хоральний прелюд" (п. Снігуровичевої). Співачка п. Каратницька відспівала Лопатинського: „Горить моє серце" й арію Галі з оп. „Утоплена" Лисенка.

Програма була виконана дбайливо, про це достатньо говорять імена знаних у нас виконавців — учителів Музичного Інституту. Можна хіба закинути їм, що точки програми були за короткі, чи пак було їх за мало. Правда, творів інструментальної музики у нас небагато, та всеж таки публика булаб радо послухала ще двохтрьох творів більше. На адресу нашої інтелігенції — неприсутної на вечорі — треба сказати, що твори українського мистецтва її мабуть не дуже займають, коли не цікава вона на такі рідкі у нас концерти інструментальної музики. А шкода, бо неприсутні втратили вартісний і симпатичний вечір.

Шкода також, що на концерті було мало середньошкільної молоді, яка повинна слідкувати за проявами культурного життя нації, тим більше, що цей концерт був куди вартісніший під мистецьким оглядом, як деякі „поранки", уладжувані офіціяльно для шкільної молоді. **Ж.**

Спорт.

ПОГОНЬ — УКРАЇНА 6:2 (3:2).

Віддатні змагання вирішила лігова Погонь знову у свою користь. Але коли в перших змаганнях між цими дружинами, що відбулися 8. березня ц.р., Україна мусіла вдоволитись одним почесним голем, то Погонь легко здобула тоді 8 голів. Учорашні змагання заповідалися дійсно сензаційно, бо вже у третій хвилині після гарної комбінації нападу Скоцень дістає мяч і добуває ворота для України. Ще не прогомоніли голосні оплески, як напад України знову „поїхав" з мячем під ворота Погоні. В тому моменті один з грачів Погоні зударився головою сильно з Лисиком, який мусів з напухлим лицем відійти на крило, а по половині покинути взагалі грище. На щастя Лисик використав ще догідний момент і з місця, з віддалі коло 35 м., сильним цільним стрілом у лівий ріг воріт здобув другі ворота для України. Після цього грачі Погоні збентежились і ще довго не могли прийти до себе. Напад України ще кількома наворотами підходив з мячем під ворота, але своєї переваги не міг уже унагляднити більшим циферним вислідом, бо мяч перелітав або понад ворота, або ловив його знаменитий Альбанський. Вкінці Погонь отрясається з переваги України і Зехтер несподіваним стрілом здобуває у 25 хв. перші ворота для своїх барв. В 30. хв. Цимер стріляє другого гола для Погоні, що його воротар Босий зловив, але якось нещасливо випустив з рук і таким чином допоміг Погоні вирівняти. Після того Погонь натискає далі і в 40. хв. по гарній комбінації Матіяс II. стріляє треті ворота чудовим волеєм.

Друга половина, в якій замість Лисика грав у нападі Петрів, а на крилі Підлісецький (у помочі заступав його Олійник), ще більше належала до Погоні. В цій частині гри Матіяс II. здобув ще три голі, з яких один слід записати на рахунок воротаря, а один на рахунок оборонця, що заслонила воротаря і він пропустив легкий до оборони мяч. Потомлені грачі України лиш деколи перебігали з мячем під ворота Погоні, але стріли нападу України не були грізні. Видно було, що Лисика, як керівника нападу, нема кому заступити, бо Петрову все бракувало тої одної десятої секунди, щоб долетіти до мяча.

В українській одинацятці на спеціяльну похвалу заслуговує Воробець, який на обороні грав значно краще, як його товариш Вішка, що мусить ще багато вчитися; Гошовський на середині помочі не міг дати собі ради зі знаменитою трійкою нападу Погоні; з обох лучників крайні Скоцень I., Краєвський і Мжельош у нападі робили, що могли, але мали за малу підтримку у своїх партнерів, зокрема у повільного Петрова і слабого техніка Підлісецького; Скоцень II. молодий амбітний грач, але має за мало рутини і при твердій обороні Погоні мусів лише бідно.

Судив п. Бик. Видців 1.500.

*

На 12 товариських змагань, які Україна розіграла доси у цьому сезоні, має вона за собою 9 перемог, дві програні (обома наворотами з Погонею) та один ремісовий вислід зі „Сяном" у Перемишлі. Як бачимо, Україна цього року дійсно осягнула свою добру форму і при дальшім совіснім тренінгу може бути грізним суперником у вселідних змаганнях за мистецтво Окружної Ліги для всіх дружин.

ВІДГУКИ ДНЯ.

ЗВИСНІ ГОРОДИ ЛЬВОВА.

Менш-більш кожному з нас відомо з історії про „звисні городи" Семіраміди, які поруч хмародерної вежі, жидівської неволі і помислових водопроводів устійнили славу давного Вавилону.

Львів, наше старе, кохане місто, не думає остатися позаду і бодай у звисних городах наслідує свого славного попередника.

Ясна річ, змінені обставини, зріст культури, а зменшення грошей довели до деякої модифікації і упрощення, але все таки звисні городи є.

Щодня рано переходжу попри одну каменицю, що має бальконі. Точніше беручи переходжу попри неодну каменицю і попід неодин бальков, але їх не завважую. Але ця одна з жовтими стінами вбилася мені в память так докладно, що знаю навіть кілько кроків треба зробити, щоб її минути. Менш більш посередині є бальков і менш більш кожного дня я маю з тією серединою клопіт. Хоч би на дворі була не знать яка погода, хоч би від тижня була посуха — з бальконy капає на мою голову вода.

Вже кілька разів постановляв я перейти на другий бік вулиці і минути той проклятий бальков, але на постанові кінчилося. Я щойно тоді пригадував собі її, коли вже капелюх був мокрий.

Врешті мій терпець урвався. Я рішився в імени своїм і в імени інших прохожих запротестувати проти тих бальконових злив.

Бо прошу панства! На дворі погода, небо синє, чисте як шкло, травневе сонечко так любо пригріває, а ввійдеш під бальков — слота.

— Гей, громадянине чи громадянко! — крикнув я одного разу, струшуючи з капелюха краплі води. — Можеб ви перестали обливати людей! Слово даю, дам знати до поліції.

Через поруча бальконy вихилилася лиса голова і окуляри з червоним носом. Старе, поморщене лице всміхалося до мене привітно, але й сумовито.

Вибачте, направду вибачте. Дуже перепрошую. Я такий загриєний, що зовсім забув про людей на долі.

— Алеж це не перший раз! Від двох тижнів переходжу щодня рано попід ваш бальков і що дня ллеться на мене вода.

— Ще раз прошу вас: простіть, але зрозумійте й мене. Ще передучора жила, є нині... Мучилася бідачка довго, сохла, чахла на очах. Що я не робив, як не старався — не помогло. Тому не дивуйтеся, стратив чоловік голову.

— Певно дочка — подумав я, а голосно сказав:

— В такому разі я вас перепрошую. Таке нещастя в родині, розумію ваше розсіяння. Щож лікарі? Не могли помогти.

Старий блиснув на мене здивовано великими окулярами:

— Лікарі?! Пощо тут лікарів?

— Якже — питаю — без лікарів?! А це дочка, чи пані дому?

Старий сумно всміхнувся:

— Ах, ви думали!... В мене нема ні дітей, ні жінки. Це померла мені настурція. Люба, кохана настурція. А от і левконія щось недобре нині виглядає. Щоби знов нещастя не прийшло... Тому й так солідно підливаю.

Мене схопила песька пасія:

— В такому разі, коли підливаєте свої настурції чи левкої, то дивіться на долину, чи хто не йде.

— Дивлюся, голубе, дивлюся, але не довиджую добре.

При тих словах так щиро нахилився до мене, що трутив один вазонок з якимсь хоровитим хабаззям і він полетів просто на мене.

Я відскочив як опарений і саме добирав соковитих висловів, щоби з черги кинути їх на голову бальконового огородника, але старий випередив мене:

— Прошу там уважати, щоби хтось не настолочив! Я зараз збіжу, може ще її врятую.

Що було казати?! Я махнув рукою і пішов далі, оминаючи „звисні городи" Львова.

Галактіон Чіпка.

МИСТЕЦТВО ОКРУЖНОЇ ЛІГИ

ЛЬВІВ. Р. К. С. — Чувай 1:1 (0:1).
ЯРОСЛАВ. Чорні — Огнисько 5:1 (3:0).
ПЕРЕМИШЛЬ. Польонія — II. Сокіл 3:0 (2:0).

МІЖМІСТОВІ ТА МІЖОКРУЖНІ ЗМАГАННЯ.

РАДОМ. Варшава — Радом 3:3 (0:0).
КРАКІВ. Краків — Бельско 5:3 (2:2).
БЕЛЬСКО. Катовиці — Бельск 3:1 (1:0).
ЛОДЗЬ. Краків — Лодзь 0:0.
ЛУЦЬК. Волинь — Луцьк 4:1 (2:1).
КАТОВИЦІ. Шлеськ — Краків 4:0 (1:0).
КЕЛЬЦЕ. Заглембє — Кельце 2:1 (1:0).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. Корона — Гасмонея 2:0 (1:0).

МИСТЕЦТВО А-КЛЯСИ.

ЛЬВІВ. Знесенчанка — Рекорд 4:1 (3:0).
ЛЬВІВ. Т. Ш. Л. — Світезь 1:1 (1:0).
ЛЬВІВ. З. З. К. — Львовянка 3:2 (2:2).
ЛЬВІВ. Білий Орел — Зеніт 3:0. Тому, що Зеніт не станув до змагань, судля відсвистав воковер.

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

ВАРШАВА. Варшава — Німецький Шлеськ 1:0 (1:0).
ГЕТЕБОРГ. Челзі — Швеція 4:0. Англійська дружина легко перемогла репрезентацію Швеції.

ЛЬВІВ — СТАНИСЛАВІВ.

У неділю 24. ц. м. грає репрезентація Львова з репрезентацією Станиславова у Станиславові. В репрезентації Львова є двох змагунів України: Воробець і Краєвський.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Микола Голубець: УКРАЇНСЬКИЙ КИЛИМ. Друга виставка. Львів, травень 1936. Сторін 16 + 16 репродукцій.

Юрій Липа: УКРАЇНСЬКА ГІМНАЗІЯ. Накладом В-ва „Народній Стяг". Варшава, 1936. Стор. 24. ц. 5°.

ЖУРНАЛИ.

ДЗВОНИ, літературно-науковий місячник. Р. VI., ч. 4 (61) за квітень 1936. Зміст: І. Атаманюк: О, день розкішно запашний. На землю присмерки. — Б. І. Антонич: Скарга терену; Сутінь. — А. де Мюссе: Щирий друг. — О. Мошура: 988. — Н. Королева: Прогулянка. — І. Марків: Із книги життя. — Роко: Вже ранок ось! — Оттак, Слово. — І. Максимів: Весна. — Д-р М. Гнатишак: Тарас Шевченко й релігія. — В. Кучабський: Консерватизм та опортунізм; Симон Петлюра в світлі історії. — Рецензії.

СПОРТ, Львів, 22. травня 1936. Р. І. Ч. 6.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" від арт. пров. В. Блавацького.

БЕЛЗ:
23. V. Маріюс.
24. V. Голгота.

Великий Театр:

Субота, 23. V. год. 8. веч. Аб. 16. „Неоправдана година".

Неділя, 24. V. год. 3.30 поп. Аб. 11. Ціни найнижчі „Трафіка пані генералової" год. 8. веч. Аб. 17. „Торговці слави".

Понеділок, 25. V. год. 8. веч. Аб. 17. „Торговці слави". Бонові знижки важні.

Театр Ріжнородностей:

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Коханий збиточник" з Анною Ондра.
АТЛЯНТИК: „Пан Твардовський".
ВАНДА: „Весела вдова", „Всі люди вороги".
ГРАЖИНА: „Страшний Двір" на осн. Ст. Монюшки.
КАСІНО: „Квітирка з Пратеру".
КОЛІСЕЙ: „Велика княжна та готелевий хлопець" і ревія.
КОПЕРНИК: „Хто останній цілує!"
МАРУСЕНЬКА: „За гріхи".
МЕТРО: „Вондер Бар".
МІРАЖ: „Пат і Паташон як джезбендисти", „Належу до тебе".
МУЗА: „Пісня кохання" з Ів. Кепурою.
ПАН: „Ця або ніяка" з Джітою Альпар.
ПАКС: „Сальве Регіна" та „Індійські мисливці" з Флипом і Флапом.
ПАЛЯС: „Рай на землі".
РАЙ: „Циганський барон".
СВІТ: „Циганський барон".
СТИЛЕВЕ: „Дівчина з посте-рестанте", ревія „Лише до нас".
ТОН: „Бездомні" з Патом і Паташоном.
УТІХА: „Пригоди невдячника" і ревія.
ХИМЕРА: „Біла парада".

Фотоплястікон.

(пл. Марійська 5.)

Світова вистава в Парижі.

Закордонне радіо.

Субота, 23. травня 1936.

Відень (506,8) 15.15 „Король Рудобородий" на осн. Грімa, 16.35 Мандоліністи, 19.10 Хор. 19.55 Віденські оперетки, радіопопурі, хор, солісти, орх., 22.10 Естонські пісні відсп. Ай-Льо, сопр., **Братислава** (298,8) 17.50 Мадярські пісні. **Кошиці** (259,1) 18.00 Словно-муз. авд. для Закарпаття. **Париж** (1648) 11.00 Розр. концерт, 16.00 Легка музика, 20.00 Солісти, пісні-кліневесни, 20.45 „Той, що вбив" муз. авд. Фрондея-Тремісота, „Поль де Рекаміє" муз. авд. Ларгієра, **Білгород** (437,3) 17.45 Арії, 18.15 Концерт, 19.50 Нар. вечір, **Берлін** (356,7) 8.30 Весела музика. 12.00 Концерт, 18.15 Форт., скр., 20.10 Вояцькі марші й пісні, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 18.00 Нар. танки й пісні, 19.00 Розр. музика. **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика й пісоньки для села, 15.15 Пісні Шіка, Грайндль бас, 18.00 Розр. концерт, 19.40 „Папільонс" Шумана, форт. **Будапешт** (549,5) 12.05 Циг. музика, 18.55 Форт. рециталь, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика. 17.15 Розр. концерт. 20.40 „Мойсей" мельодрама Россіні, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 20.35 „Меді" оперетка Штольца.

Неділя, 24. травня 1936.

Відень (506,8) 11.45, 12.55 Концерт. 15.40 Квінтет г-дур Брамса, 20.00 „Жінка звад мори" авд. на осн. Ібсена. **Прага** (470,2) 9.50 Пісні слов. композиторів, **Париж** (1648) 10.00, 14.45 Концерт, 14.00 „Герої мимоволі" оп. М. А. Міоліс, 19.30 Пісні в вик. хору, 20.45 „Злодій" драма Берштайна, **Білгород** (437,3) 13.15 Пісоньки, 17.00 Арії 19.50 Югосла в. вечір, **Берлін** (356,7) 10.30 Орх. музика, 19.00 Солісти, 20.00 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.30 Нар. музика. 18.00 Мельодія та ритм, **Лайпціг** (382,2) 11.30 Кантата Баха „Іх лібе ден Гехстен фон ганцем Геміте", 18.45 Весела країна — весняна кантата Кельвеля. **Мінхен** (405,4) 9.30 Солісти. 10.45 Нар. музика, 15.05 Смичк. квартет ес-дур Шуберта, 18.40 Форт. рециталь, **Будапешт** (549,5) 12.30 Концерт оп. орх., 17.00 Форт. рециталь, 18.15 Мадярські пісні, 22.20 Сальонова музика, **Міляно** (368,6) 20.40 Концерт хору, 21.25 Концерт, **Рим** (420,8) 12.15 Скр. рециталь, 17.00 Легка музика, 20.45 „Симон Боканегра" оп. Верді.

Львівське радіо.

Субота, 23. травня 1936.

6.30, 7.40 Ранішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 8.10 Для новобранців, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник. 12.15 Огляд видань, 12.25 Концерт орх., 13.10 Домашнє господарство, 13.15 Концерт бажань, 14.30 Музична казка з гр. пл., 15.00 „Стрілець-індивідуаліст" псих. образець із повісти Т. Пайпера „Має літ 22", 15.15 Польська морська торговля, 15.20 Біржа, 15.30 Орхестра мандолінистів, 16.00 Лекція франц мови, 16.15 Театр Уяви: Полевий сверщок і мурашки — для мол. дітей, 16.45 Вся Польща співає, 18.00 Говоримо про провінцію: Захожі й автохтони. 18.10 Концерт солістів (форт., спів), 18.50 Сільва рерум, 18.55 Легка музика з гр. пл., 19.10 Відч.: Невідома повість Берн. Шова, 19.20 Програма на завтра, 19.25 Рекламовий концерт, 19.40. 19.44 Спортові вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Легка музика в вик. орх., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Для закордону: Весна в Польщі, 21.30 Весела Середа в опр. М. Гемара, 22.00 Концерт орх., 23.05 До танку, гр. пл.

Неділя, 24. травня 1936.

9.00 Ранішня авдиція 10.00 Ченстохівське свято, 11.57 Сигнал часу 12.03 Театральний огляд, 12.15 Симфонічний концерт; у перерві ок. год. 13.00 Театр Уяви: „Літературна нагорода", 14.00 „Володарка" псих. образець, 14.20 Легка музика з гр. пл., 14.30 „Весна на Мазовші", музика, спів, 15.00 Огляд ринків рільних продуктів, 15.15 Вірність і слухняність, 15.25 Легка музика з гр. пл., 15.45 Гутірка: Для розваги хліборобів. 16.00 Діти матерям, 16.30 „Пісні без слів" Мендельзона з гр. пл., 16.45 Програма на завтра, 16.50 Спортові вістки, 16.55 Реклям. концерт, 17.10 Е. Невін: „Нарциз" гр. пл., 17.15 Театр Уяви в чужих: „Нікотина" Ганса Кнана, 17.45 Літер. новини, 18.00 Підвечірок при мікрофоні, орх., солісти; у перерві Актуальна гутірка. 20.00 Концерт мадярських солістів (спів, музика), 20.45 Вечірній денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Місто з двома лицями, 21.45 Трансмісія мечу коп. мяча „Висла" — „Челсі" (Льондон), 22.05 Симф. концерт, 23.00 Спортові й метеорольог. вістки, 23.15 Танкова музика з гр. пл.

Радіокутик.

НАЙБІЛЬШИЙ ГОЛОСНИК У СВІТІ.

В Сполучених Стейтах Америки збудовано голосник, який є мабуть найбільший у світі. Цей апарат, який буде служити для пересилки алярмових сигналів або команди для кораблів, має мотор висоти 1,2 м. і мембрану 1 м. ширючини.

Сила голосу така велика, що перевищує значно гук водопаду Ніягари.

ОПЕРА ДОНІЦЕТТІ „ЛЮЧІЯ З ЛЯМЕРМУР".

Одною з найпопулярніших опер, що належать до „залізного" репертуару італійських театрів, є „Лючія з Лямермур" Доніцеттія, яку надає „Польське Радіо" 26. травня в год. 22.00 із кружків.

ТЕРАПІЯ ПРИ ПОМОЧІ КОРОТКИХ ХВИЛЬ.

Згідно з твердженнями Маркoні, застосування коротких хвиль при деяких хоробах і при втомі організму дають досконалі вислідм. Особливо при виснаженні короткі хвилі ділають побуджуючи енергію і відсвіжуючи організм.

Досліди переведені в Інституті Пастера над застосуванням коротких хвиль у випадках укусів їдовитими вужами, допровадили до цілковитого видужання.

РУМУНСЬКИЙ ЕВРОПЕЙСЬКИЙ КОНЦЕРТ.

Починаючи від перелому минулого і цього століття, румунська музика має своєрідні прикмети, власне життя, власних композиторів, з яких на перше місце висувається Юрій Енеско.

Подібно як і в багатьох інших країнах Европи, музичний розвиток датується від часу зрозуміння і плекання своєї культури, а передовсім пісень і народніх танків.

Румунія має дуже багатий фолькльор, що ріжниться від фолькльору інших країн. Перші у XX. ст. збірки народньої музики відкрили румунській творчости нові шляхи і можливості, надаючи їй цілком оригінальне обличчя.

Народні румунські пісні походять з дуже давніх часів і мало змінилися впродовж віків. Найголовніші з них угрупувалися в двох відмінних типах: у піснях „різдвяних" і в піснях, що співаються при інших нагодах. Крім того величезну ролю відограють танки, виконувані переважно на народніх інструментах. Всі ці типи народньої музики знаходяться в сюїті румунського композитора Сабіна Драгоі. Цей твір виконають на европейському концерті, що відбудеться 27. травня в год. 21.00.

Крім того виконають твір Тібора Бредічеану на теми народніх румунських танків, а на закінчення концерту румунський співак Аврелій Александреску виконає народні пісні.

ПРИЧИНИ ЗРОСТУ РАДІОФОНІЗАЦІЇ ІТАЛІЇ.

Італія це країна, де радіо не знайшло податного ґрунту для розвитку. Одною з головних причин цього є факт, що грошеві обороти італійського села є незмірно малі і селяни не всилі видати готівкою суми, яка потрібна для оплати апарату і абонаменту.

Останніми часами це становище покращало і радіо поширюється щораз більше. Два чинники вплинули на зріст зацікавлення радієм: радіофонія шкільна і абісинська війна.

Уряд і ріжні організації провадять широку акцію, щоб постачити школам радієвих приймачів, які часто є першими апаратами в околиці. При цих голосниках скупчувалось вечорами ціле село, прагнучи послухати справоздань з театру війни і довідатися про долю війська.

Уряд також пропагує енергійно інсталювання приймачів у фабричних салях і помешканнях робітничих союзів.

Як видно, розвиток італійського радія йде по лінії спільного слухання; кількість поодиноких слухачів не дає повного образу дійсного вжитку радія в суспільстві.

БІРЖА.

Гроші.

Купно — продаж: Бельги бельг. 99·18 — 89.75; Доляри американські 5.32 — 5.29, Доляри канадійські 5.30 — 5.26, Франки фр. 35.08 — 34.92, Франки шв. 172.34 — 171.50, Фльорени голяндські 360.27 — 358.50, Фунти англ. 26.52 — 26.36, Ґульдени данц. 100.20 — 99.80, Кор. чеські 19.60— 19.20, Корони данські 118.34 — 117.50, Корони норв. 133.23 — 132.25, Корони шведські 136.68—135.70, Ліри італ. 36.00 — 34.00, Марки фінл. 11.67 — 11.61, Марки нім. 139 — 136, Пезети еспан. 63.50 — 62.50, Шил. австр. 99 — 98, Марки нім. срібні 159—154.

Акції.

Банк Польський 101—100, Ліпоп 10.25 —10.50, Стараховичі 32.50.

Папери.

3-прц. інвест. 1 ем. 65.60, серії 73.00, 3 інвест. 2 ем. 60.00, серії 73.00, 5 конверсійна 53.00, 6-прц. дол. 79, 4-прц. дол. 49.50—49.75, 7 стаб. 61.00—61.25—63.00.

Заставні листи: $4^{1}/_{2}\%$ дол. Т. К. З. 40—42, 5% дол. Б. Г. 51—53, 4% Зл. Б. Г. 38.00—40.00, $4^{1}/_{2}\%$ Зол. Б. Г. 41.50—43.50, $4^{1}/_{2}\%$ Ком. 51.50.

Преміяки: Долярівки 49—50.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від до
Пшениця одн.	20.50—20.75
Пшениця зб.	20.00—20.25
Ячмінь одн.	14.25—14.50
Ячмінь на живо	13.75—14.00
Ячмінь паст.	12.75—13.00
Гречка на живо	14.50—14.75
Гречка паст.	13.50—13.75
Каша гречана 55 прц.	24.00—25.00
Висівки житні	9.05— 9.75

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 22-го травня ц. р. кооперативам платив за льоко Львів

1 кг. масла десер. бльок	2.15 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.20 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.20 „
1 л. молока	0·15 „
1 к. яєць	2.65—2.70 „

Тенденція на масло і на молоко слаба, на яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 22. V ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3):

Курки мол. товсті без остріг 1. кл.	1.15 зол.
Курята молоді товсті 1. кл.	1.75 „

Приймає кури в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

Просимо добросердного українського громадянина подарувати убрання для найбіднішого, ідейного молодця середнього росту. Зголошення: Руська 3/II. пов. 1—1

Жертва на Інвалідів: Збірка на хрестинах у Василя Каньби в Добромірці зол. 10.70; збірка на святі Сільського Господаря зол. 16.07.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

МЕТКОГО СПІЛЬНИКА, СПІЛЬНИЧКУ із вкладом 3.000—5.000 золотих прийме українська промислова фірма. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „СТАЛА ПЛАТНЯ". 2129 2—3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

РУТИНОВАНИЙ адв. соліцитатор прийме місце в адв. канцелярії за 40 зол. місячно. Зголошення до „Діла" під „Безробітний". 2155 1—2

МЕШКАННЯ

6 КІМНАТ, комфортове, мешкання або бюра, дешево, Баторія 32. 2150 2—2

РІЖНІ

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА знамениті, з ґарантією дешево продає Ганак, Пілсудського 21. 2130 4—10

МОТОЦИКЛІ, ровери, всілякі частини до них поручає найдешевше „Автоспорт", Львів, Словацького. 1904 17-18

ОГОЛОШЕННЯ.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенєві шпальти.

мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . . зол. 0.35
„ одношпальтовий в тексті і новинках „ 0·60
„ „ на першій сторінці . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 480·—
„ „ 1/2 . . . . „ 250·—
„ „ 1/4 . . . . „ 130·—
„ „ 1/8 . . . . „ 70·

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.